

У бухгалтерському обліку програмне забезпечення обліковується згідно вимог П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» і зараховується на баланс підприємства за первісною вартістю. До первісної вартості програмного забезпечення необхідно зарахувати витрати на встановлення та налаштування програми. Введення в експлуатацію програмного забезпечення оформляється Актом введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної вартості у складі нематеріальних активів (форма № НА-1). Інформація з такого акта заноситься в Інвентарну картку обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів. Первісна вартість програми накопичується за дебетом субрахунка 154 «Придбання нематеріальних активів». Після введення програмного забезпечення в експлуатацію його накопичена первісна вартість списується із субрахунку 154 в дебет субрахунку 125 «Авторське право та суміжні з ним права» [4].

Обов'язок із контролю за використанням ліцензійного програмного забезпечення покладено насамперед на Державну службу інтелектуальної власності.

Перевіряти суб'єктів господарювання на предмет дотримання ними прав інтелектуальної власності може також Державна служба боротьби з економічною злочинністю.

Список використаних джерел

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX, від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
2. Васьков В. Н. Особливості обліку програмного забезпечення у світлі вимог податкового кодексу України. URL: http://confcontact.com/2013_04_04_zhv/8_Vaskov.htm
3. Малахова Ю. [TQM systems](https://tqm.com.ua/ua/likbez/ualaws/perelik-programne-zabezpechennya-elektrona-zvitnist). URL: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/ualaws/perelik-programne-zabezpechennya-elektrona-zvitnist>
4. Положення бухгалтерського обліку 8 «Необоротні активи» : наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242.

Науковий керівник:

Ксьонжик І.В.,

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 657.6

РОЛЬ АУДИТУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ БОРОТЬБИ З ФАЛЬСИФІКАЦІЄЮ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Поліщук Аліна Ігорівна

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Анотація: досліджено роль аудиту як інструменту у боротьбі з фальсифікацією фінансової звітності.

Ключові слова: аудит, аудиторські процедури, фінансова звітність, фальсифікація фінансової звітності.

Фінансова звітність є основним джерелом формування інформаційного ресурсу на основі якого приймаються рішення як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами щодо підприємства. В свою чергу незалежний аудит є системою, що має підтвердити якість такого інформаційного ресурсу як для внутрішнього так і зовнішнього користувача [1].

Аудиторська перевірка дозволяє виявити помилки та неправильне відображення інформації у фінансовій звітності, що можуть бути використані для приховування фактів фальсифікації та шахрайства. Аудит є процесом оцінки та перевірки фінансової звітності компанії з метою забезпечення її достовірності та відповідності стандартам бухгалтерського обліку.

Аудитори здійснюють перевірку фінансової звітності на предмет відповідності вимогам законодавства, стандартів бухгалтерського обліку та аудиту, а також на предмет наявності можливих помилок, фальсифікацій, викривлень та інших недоліків.

Аудитори не визначають юридично наявності шахрайства на підприємстві. Вони розглядають два типи викривлень:

- викривлення, що виникають у результаті шахрайства під час складання фінансової звітності. Як правило, здійснюється керівництвом підприємства;
- викривлення в результаті незаконного привласнення або використання активів. Як правило, здійснюється працівниками підприємства поза інтересами компанії [2].

Основні завдання аудиту як інструменту боротьби з фальсифікацією фінансової звітності є:

1. Незалежна оцінка достовірності фінансової звітності. Аудитори проводять незалежну оцінку фінансової звітності компанії та перевіряють її достовірність, що допомагає виявити можливі порушення в обліку та фінансовій звітності.

2. Виявлення фінансових ризиків. Аудитори проводять аналіз діяльності компанії та досліджують фінансову звітність, що допомагає виявити можливі фінансові ризики та небезпеки для компанії.

3. Забезпечення дотримання вимог законодавства. Аудитори перевіряють дотримання компанією вимог законодавства та регулювання, що зменшує ризики фінансової шахрайства та покращує довіру до компанії.

4. Рекомендації щодо вдосконалення системи контролю. Аудитори надають рекомендації щодо покращення системи контролю в компанії, що зменшує ризики фінансової шахрайства та покращує якість фінансової звітності.

Виявлення викривлень фінансової звітності беззаперечно є актуальним завданням аудитора, при цьому метою такого виявлення є не тільки ідентифікація фальсифікація даних звітності, але і розробка певного механізму протидії фальсифікації [3].

Аудитори мають професійні знання та досвід у виявленні фінансових аномалій, що можуть вказувати на можливу фальсифікацію фінансової звітності. Наприклад, аудитор може виявити невідповідність між фінансовими

звітами та внутрішньою документацією компанії, яка може свідчити про неправомірну діяльність або фальсифікацію звітності.

Крім того, аудиторські фірми зазвичай мають відповідні технології та програмне забезпечення для аналізу фінансової звітності, що дозволяє виявляти незвичайні або підозрілі фінансові транзакції, які можуть бути зв'язані з фальсифікацією.

Таким чином, аудит є важливим інструментом для забезпечення достовірності фінансової звітності та боротьби з фальсифікацією. Він забезпечує достовірність фінансової звітності та допомагає виявляти можливі випадки фальсифікації. Він допомагає захистити інвесторів, акціонерів та інших користувачів фінансової звітності від можливих шахрайств і забезпечує довіру до компаній та ринків загалом.

Результати аудиту допомагають інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам зрозуміти, наскільки достовірно та об'єктивно була підготовлена фінансова звітність.

Список використаних джерел

1. Грицишен Д.О., Прокопенко Ж.В., Кочин Т.М., Опанасюк А.А. Якість фінансової звітності як об'єкт аудиту: ідентифікація протиправних дій. *Актуальні проблеми державного управління*. 2017. Вип. 1. С. 83-94.

2. Каменська Т. Шахрайства при аудиторській перевірці. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 6. С. 2-7.

3. Редько О.Ю. Аудит звітності : ідентифікація та виявлення викривлень. *Національна академія статистики, обліку та аудиту. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2015. Вип. 2. С. 175-180.

Abstract: *the role of audit as a tool in the fight against falsification of financial statements is investigated.*

Key words: *audit, audit procedures, financial reporting, falsification of financial reporting.*

Науковий керівник:

Сирцева С.В.,

*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 657

МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Поліщук Аліна Ігорівна

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено міжнародну стандартизацію бухгалтерського обліку і звітності у державному секторі.*